

Aandachtspunten bij de verplichtingen van de werkgever ten aanzien van de zorg voor veilige arbeidsmiddelen, onderverdeeld naar drie situaties.

Bestaand arbeidsmiddel, niet CE-gemarkeerd

- Risicobeoordeling en controle op eisen Richtlijn Arbeidsmiddelen (Arbobesluit¹), als onderdeel van de verplichte RI&E uit de Arbowet².
- Onderhoudsplan, evt. keuring: zie Onderhoud
- Instructies aan het betrokken personeel: zie Instructies
- Borging van de vakbekwaamheid van het betrokken personeel: zie Opleiding

Bestaand arbeidsmiddel, wel CE-gemarkeerd

Idem hierboven, plus

- CE-documentatie: de werkgever moet de gebruiksinstructie en Verklaring van Overeenstemming beschikbaar hebben³. De VvO dient om de CE-conformiteit aan te tonen, de gebruiksinstructies dienen als veiligheidsleidraad bij het installeren, bedienen, onderhouden etc. van het arbeidsmiddel. De gebruiksinstructies behoren in het Nederlands gesteld te zijn, en moeten eventueel door de werkgever vertaald worden⁴.

Aanschaf nieuw arbeidsmiddel

- CE-conformiteitscontrole: verificatie op hoofdpunten: arbeidsmiddel intrinsiek veilig, gebruiksaanwijzing compleet en NL, VvO idem, typeplaat en CE-markering correct en compleet. Bij de aanschaf van nieuwe arbeidsmiddelen is CE-markering verplicht⁵, bij aanschaf van tweedehands arbeidsmiddelen niet indien het arbeidsmiddel zich al binnen de EER bevindt; zie daarvoor Bestaande arbeidsmiddelen.
- Ingebruiknamekeuring: niet specifiek wettelijke verplicht, wel onvermijdelijk in het kader van het aantoonbaar beheersen van de arbeidsgelateerde risico's krachtens de Arbowet. Ook een nieuw CE-gemarkeerde machine is een arbeidsmiddel, waarop een risicobeoordeling uitgevoerd moet worden in het kader van de bedrijfsspecifieke omstandigheden; zie Bestaand arbeidsmiddel.
- Opleiding, scholing: de werkgever is verplicht (aantoonbaar) zorg te dragen voor de deskundigheid van de werknemers⁶.
- Onderhoudsplan (keuring): zie Onderhoud

Onderhoud

- De werkgever is verantwoordelijk voor het in goede staat houden van zijn arbeidsmiddelen⁷ door vastlegging van de uitgevoerde werkzaamheden⁸.

¹ Arbobesluit artikel 7.4, m.n. lid 1

² Arbowet artikel 5, lid 1

³ Arbobesluit artikel 7.1, lid 2

⁴ Arbobesluit, art. 7.11a, lid 1

⁵ Arbobesluit artikel 7.2, m.n. lid 2

⁶ Arbobesluit, art. 7.6

⁷ Arbobesluit artikel 7.5, lid 1

De gebruiksaanwijzing van elk arbeidsmiddel behoort hiervoor onderhoudsaanwijzingen te bevatten. Bij ontbreken daarvan behoort de werkgever te voorzien in een adequaat onderhoudsplan.

Eventueel kan een periodieke keuring / inspectie vereist of verplicht zijn ingevolge het Arbobesluit. Verplicht is dit indien er tijdens het gebruik verslechtingen kunnen ontstaan die risico's introduceren⁹ (bijvoorbeeld bij hijs- en hefmiddelen). Daarnaast is een ingebruiknamekeuring verplicht indien de veiligheid van het arbeidsmiddel afhankelijk is van de juiste installatie ervan¹⁰

De verplichte periodieke elektrische keuring van arbeidsmiddelen is omschreven in de Nederlandse norm NEN 3140¹¹. Deze keuring kan uitstekend worden gecombineerd met een (jaarlijkse) inspectie waarbij ook de mechanische aspecten worden beoordeeld.

Peter Mesie
D&F Consulting
2010-05-18

⁸ Arbobesluit artikel 7.5, lid 4

⁹ Arbobesluit, artikel 7.4a lid 3

¹⁰ Arbobesluit, artikel 7.4a lid 1

¹¹ Bedrijfsvoering van elektrische installaties - Aanvullende Nederlandse bepalingen voor laagspanningsinstallaties (1998)